

Nová miss zaujala krásou i osobním šarmem

strana 2

Letňák Olomouc začíná novou etapu

strana 2

Umění vedle nákupů: Jan Bican rozzářil chodbu v podzemí obchodní galerie

Foto: Viktorie Veselá

Dosud nezajímavá chodba v podzemním podlaží Galerie Šantovka získala najednou úplně jinou atmosféru s výraznými dojmy. Zasloužil se o to rozměrný mural neboli velkoplošná malba známého olomouckého výtvarníka a streetartového umělce Jana Bicana.

na. Jde o působivé dílo s názvem Balanc.

Motivem muralu je ženské torzo obklopené dvěma vázami, které symbolizují dvě základní roviny lidské existence - hmotný a duchovní svět. První váza

odkazuje na estetiku a radost z krásy života, druhá pak na osobní růst a vnitřní světlo. Dílo, provedené svérázným expresivním stylem, tak vyjadřuje harmonii mezi těmito světy. Pro Bicana, jehož tvorba zdobila i prestižní místa v Praze, Vídni,

Hongkongu či Bangkoku, nejde o první spolupráci se Šantovkou - zdejší veřejný prostor už dříve oživil dílem Nesnesitelná lehkost bytí.

Rozhovor s výtvarníkem Janem Bicanem najdete na straně 4 ■ iv

V olomoucké MHD zaplatíte od příštího roku i kartou

Cestující v olomoucké městské hromadné dopravě se mohou těšit na další způsob placení jízdného. Od příštího roku totiž bude možné koupit jízdenku přímo ve voze pomocí bezkontaktní platební karty. Nový systém by měl být spuštěn nejpozději na podzim 2026.

zjednodušení. Nemusím hledat drobné ani řešit aplikace - prostě pípnu kartou a jedu. Na to, proč Olomouck tohle ještě pořád nemá, myslím pokaždé, když nastoupím do tramvaje třeba v Praze," pochvaluje si zavedení bezkontaktní platby v MHD Lenka Sušilová.

Dopravní podnik města Olomouce připravuje instalaci 191 nových validátorů do 147 vozidel. Dodavatelem technologie bude společnost Mikroelektronika, která v Olomouci nasadí vůbec poprvé v Česku svou nejnovější šestou generaci zařízení. „Nové validátory přinesou pohodlnější a modernější způsob placení. Už nyní využívají tisíce cestujících nákup elektronických jízdenek v aplikaci DPMO a očekáváme, že mnoho dalších začne místo nákupu jízdenek v automatech využívat právě platbu kartou přímo ve vozech," uvedl předseda představenstva DPMO Jaroslav Michalík. Novinku tak pravděpodobně ocení hlavně příležitostní cestující. Zakoupit takto bude možné jednorázové i jednodenní jízdenky. „Validátory budou po zaplacení vydávat papírovou jízdenku, stroje jsou však do budoucna připraveny i na případný čistě elektronický provoz," vysvětluje mluvčí dopravního podniku Anna Sýkorová.

Záměr zavést možnost bezkontaktní platby přímo ve vozech MHD v Olomouci od počátku provázely komplikace. Poté, co se do prvního výběrového řízení v roce 2019 přihlásil pouze jediný uchazeč a výběrové řízení tak muselo být zrušeno, pak následně kroky přerušil covid. Poté, co byl v roce 2023 vypsaný dotační titul, vypsal dopravní podnik v březnu 2024 nový konkurz, do nějž se přihlásili tentokrát dva uchazeči. Kvůli stížnosti jednoho z nich však případ více než rok ležel na Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. „Vše už je ale nyní uzavřené a my jsme konečně mohli zakázku zadat vítěznému uchazeči," sdělila Anna Sýkorová. Po sedmi letech od prvního záměru tak budou moci cestující v Olomouci zaplatit jízdné kartou, tak jako téměř ve všech velkých českých městech. ■ red

Změnu vítá i vedení města. „Nasazení bezkontaktních validátorů je dalším krokem k moderní a dostupné městské dopravě, která je naší dlouhodobou prioritou," doplnil primátor Miroslav Žbánek.

Systém vyjde na necelých 10,8 milionu korun plus 73 tisíc měsíčně za provoz navazujících systémů, přičemž většinu pořizovacích nákladů pokryje dotace z evropských fondů.

„Konečně. MHD moc často nejedím, ale tohle je i pro mě velké

Foto: Jakub Čermák

Králem majálesu zvolili muzikanta Petra Fialu

strana 7

Muzejní noc přenesse dění na náměstí Republiky

strana 7

BK Olomoucko bude hrát o bronz

strana 10

Přijďte si užít Den rodin na olomoucké Poděbrady

Pro celé rodiny napříč generacemi bude v pátek 16. května odpoledne připravený zábavný program na olomouckých Poděbradách. Od 13 do 17 hodin si zde můžete užít stezku se zábavnými úkoly, kreativní dílničky pro děti, malířský workshop, lekce jízdy na koloběžce nebo tábora s posezení s country kapelou. ■

Památkáři pomáhali na šternberském hradě

Že památky nejen chrání, ale rádi jim také pomohou vlastníma rukama, ukázali památkáři z Olomouce během dobrovolnického dne. Na hradě Šternberk se zapojili do pomocných prací v areálu, kde se postarali o údržbu trávníků i zásoby topného dřeva. Další dobrovolnické dny plánují na Bouzově, ve Velkých Losinách a na Jánském Vrchu. ■

V soutěži vodních záchranářů získal tým z Přerova čtvrté místo

Hasiči z Přerova si o víkendu na přehradě Pastviny vybojovali 4. místo v Závodě záchranářských týmů složek IZS. Soutěžili mimo jiné v disciplínách jako záchrana tonoucího, resuscitace, jízda zručnosti se člunem či souhra na raftu. Od šéfa družstva si borci vysloužili poděkování za vzornou přípravu. Bronz jim unikl jen těsně. ■

ÚVODNÍ SLOVO

Michala Foltý, šéfredaktora Hanáckého Večerníku

DUŠE MÍSTA A MĚSTA

Genius loci je oblíbené latinské slovní spojení, jež znají i ti, které jinak klasické vzdělání minulo. Geniem loci se dnes zaklíná kdecu. Každé město, které chce lákat turisty či nové obyvatele, se pyšní tím, že nabízí jedinečnou atmosféru a unikátního genia loci. Až to vypadá, že nějakého toho ducha mají všude.

Pokud nás ale zajímá, co ten duch místa doopravdy je, nemůžeme to hledat v propagačních materiálech ani v průvodcích. Je třeba jej zažít. Duch místa totiž může být docela nestálý, prchavý, a dokonce i přelétavý.

Třeba letní kino, o němž píšeme na této stránce a na něž jsme se ptali v dnešní anketě, rozhodně genia loci má, a to už pořádně dlouho. Kdo zažil v 80. letech minulého století třeba festivaly Vlnobytí, kdo se zde prvně líbal s dívkou při večerní projekci romantického filmu nebo s kamarády popíjel laciné víno u premiéry prvního dílu Krotitelů duchů, určitě ví, o čem mluvím. Na druhou stranu ale nikde není psáno, že ten duch je tady navždy. Pro nové provozovatele Letňáku to určitě není „nic jistého“. O ducha místa se musí pečovat, dál jej opečovávat a uplácet. Ne korupcí, ale vlastní tvůrčí energií. Takže jím držíme palce.

Nebo Olodvorek, o němž píšeme na protější straně. Kdo by čekal, že opuštěná, nevzhledná budova bude srdcem kulturního dění a bude třeba během adventu přitahovat denně stovky lidí? A ono to funguje! Nebo pardon, fungovalo. Autor nápadu tady vložil vlastní energii do realizace snu a vyšlo to. Lidé tohle místo milovali a každý, kdo jej znal a navštěvoval, potvrdí, že opravdu mělo jedinečného genia loci. Teď utichne. Jestli zmizí nadobro, je ve hvězdách. Možná se přestěhuje jinač. Proč iniciátor tohoto místa s jedinečným duchem v tomhle domě končí, je věc na jinou debatu. Souvisí to s péčí naší společnosti o nehmotné bohatství.

Takže pozor. I když je onen genius loci neuchopitelný, je mimořádně důležitý. Město bez genia loci je jen shlukem domů, ulic a dopravních tepen. Tam, kde je dobrý duch místa, se člověku chce žít. A naopak. **Michal Foltá**

Olomoucký Letňák otevřel. Dočasně jeho zázemí doplňují kovové kontejnery

Už minulý týden se poprvé po pauze otevřel významný, dle mnoha Olomoučanů kulturní podnik v širším centru Olomouce. Letní kino neboli Letňák nyní provozuje nový provozovatel, který s ním má velké plány. První, čeho si teď návštěvníci při příchodu do areálu na Locatelliho bastionu všimnou, je několik nových kovových kontejnerů. Budou tady ale asi jen dva až tři roky.

„Letňák otevíráme 9. května ve zkušebním režimu. Cílem je dolažit provozní detaily a ověřit si, že všechny nové prvky fungují tak, jak mají. Chceme být připraveni na hlavní sezonu a zároveň už nabídnout plnohodnotný zážitek hned od začátku,“ řekl před otevřením výkonný ředitel Letňáku a pivovaru Tvarg Oto Strmiska.

Doposud byli návštěvníci areálu zvyklí na klasické dřevěné boudy s barem a nabídkou jídel. Tato část zázemí je už ale dávno na hranici životnosti. V současnosti proto Letňák Olomouc funguje v dočasných kontejnerových modulech, než bude schválena a provedena výstavba nového plnohodnotného zázemí. Zdejší gril nabízí výběr burgerů, halloumí, bramboráky s klobásou či smažené Tvargle. Na čepu mají Budvar a pivo Tvarg.

Proměna zázemí restaurace a baru potrav odhadem dva až tři roky. Po tu dobu zde budou také ony kontejnery, a až bude celá rekonstrukce hotová, měly by odsud kontejnery zmizet.

Pokud jde o programovou náplň, slibuje nový tým jak filmové produkce, tak i koncerty a další akce.

Už nyní má amfiteátr za sebou promítání tří filmů. Na další měsíce je připravena řada koncertů, vystoupit má třeba slovenský rapper Majk Spirit, klasik české folk, country a bluegrass scény Robert Křesťan či populární Vojtěch Dyk. Z programu kina nemizí ani jiné akce typu slam poetry. „Naším cílem je nabídnout pestrý program, ve kterém si každý najde to své. Odráží se to i v dramaturgii, od koncertů přes divadla až po filmy. Sledujte náš program online a najdete si svůj šálek kávy,“ dodává Oto Strmiska.

„Místa jako Letňák dávají šanci nejen známým jménům, ale i místním kapelám, autorům a organizátorům, kteří hledají místo, kde mohou oslovit své publikum. Vzniká tak plynulý dialog mezi městem a jeho obyvateli. V době, kdy trávíme vět-

šinu dne připojení k obrazovkám, je nesmírně cenné vytvářet fyzická místa, kde si každý může najít „to své“ - večer s přáteli, koncert oblíbené kapely, dětské představení nebo jen letní ticho pod hvězdami,“ komentuje poslání této kulturní scény produkční manažerka a mluvčí Letňáku Radka Rennerová.

V nejbližší době se mohou návštěvníci těšit na zahájení Noci kostelů se sborem Rovina, které se odehraje večer 23. května, nebo na 17. května na promítání filmu 17. 5. Jak se nám to mohlo stát!? Celý program najdete na <https://www.letnakolomouc.cz/program/>. ■ *iv, mf*

Foto: Letňák Olomouc

Sophia Robino je novou Miss Šantovka, porotu okouzila osobností i šarmem

O víkendu se v Olomouci konalo semifinále a finále soutěže krásy Miss Šantovka 2025. Z dvaceti finalistek, které postoupily z konkurence osmdesáti přihlášených dívek, nakonec porotu nejvíce zaujala třináctiletá Sophia Robino z Jihlavy. Ta si odnesla nejen korunku vítězky, ale i možnost spolupracovat s Galerií Šantovka a jejími partnery. První vicemiss se stala Klára Pazderová z Bohuňovic, na třetím místě skončila Lea Mohylová z Olomouce. Titul Miss silueta získala Nika Klčovská z Ostravy, Miss sympatie se stala Simona Laštůvková a cenu Miss social media si odnesla Aneta Kubátová z Děčína.

Nová Miss Šantovka studuje medicínu na Masarykově univerzitě v Brně a volný čas ráda věnuje hře na kytaru, tanci nebo cestování. Podle svých slov se do soutěže přihlásila hlavně proto, že jí baví kombinace krásy, osobnosti a energie, kterou tyto akce vyzařují. „Beru to jako možnost vystoupit ze své bubliny a propojit se s něčím kreativním a živým,“ uvedla Sophia.

Soutěž nabídla finalistkám nejen prestižní titul, ale také atraktivní

ceny - hlavní výhrou bylo zapůjčení luxusního vozu DS 4 na půl roku, wellness pobyt a nákupní poukázky. Podle porotců byla letošní úroveň soutěže opravdu vysoká. „Všechny dívky byly charismatické a inteligentní.

Sophia si vítězství jednoznačně zasloužila díky vyvážené kombinaci krásy, přirozenosti a osobního kouzla,“ shrnul rozhodnutí poroty marketingový manažer Galerie Šantovka David Podstata. ■ *red*

Foto: Adam Špičák

ANKETA HANÁCKÉHO VEČERNÍKU

Tvoří letní kino a podobná místa genius loci města?

Minulý týden po pauze opět otevřel své brány olomoucký Letňák. Jak tohle místo vnímají naši respondenti?

Otázka: V pátek 9. května začal obnovený provoz v populárním Letňáku Olomouc. Jak důležitá jsou podle vás podobná tradiční místa pro fungující společenský a občanský život měst?

Radim Himmler, ředitel Muzea Komenského v Přerově: Areál Letňáku má mimořádný genius loci. Lokality s živým kulturním děním a neformální atmosférou jsou pro plnohodnotný život města neocenitelné. Patřím spíše k odporným návštěvníkům, kteří rádi zašli na pivko točené studentskou obsluhou a konzumované u stolu pod vzrostlými kaštanými. Tohle místo přímo na Locatelliho basti-

onu pod středověkými hradbami s ukrytou bývalou bránou Všechných svatých, pod armádním domem, kdysi klášterem augustiniánů, doslova dýchá historií. Přivítal jsem také zpřístupnění průchodu Cíkánskou brankou. Jediným kazem jsou parazitární graffiti při příchodu Pekárni ulicí. Novému provozovateli nelze než popřát, aby se mu podařilo naplnit plány s oživením kulturních akcí, ale současně zachovat klidného ducha místa.

Šimon Pelikán, zakladatel Plaveb Olomouc a kapitán Ololodi: Za mě jsou velmi důležitá! Víte, máme ve městech historické památky, místa, která můžeme vizuálně obdivovat... ale tyto kulturní prostory, místa společného setkávání vytváří jakousi duši města, to, co v nás zanechává dojem, příjemný zážitek, a jsou podmětem, proč se do

Olomouce vracet nebo zde žít. Letní kino je pro mě velká srdcovka, chodím tam od svých sedmácti let a to, co jsem tam zažil, by bylo na vydání jedné knížky, která by byla určitě i docela zábavná (směje se). Tak přeji, ať překonáme „dočasné řešení“ a letní kino naváže na duch, wibe, které si toto místo historicky vybudovalo v předchozích letech a které si hlavně zaslouží.

Iveta Gronská, umělecká ředitelka Festivalu filharmonie a tisková mluvčí Zoo Olomouc: Letní kina, přírodní amfiteátry obecně mají nezpochybnitelné a jedinečné kouzlo. Coby malé dítě jsem se svou prababičkou ve Valašském Meziříčí do jednoho takového, v zámečném parku ukrytého, chodila i v čase, kdy se nepromítalo. Vždy v něm zůstával prostor pro

fantazii. Letňák je nedílnou součástí olomoucké kultury. Spontánně se mi vybaví večer, kdy hostil hráče Moravské filharmonie Olomouc, v němž ji přišla podpořit celá řada umělců a 2 500 návštěvníků, což bylo zcela jasným znamením, že Olomoučtí si cestu do něj jistojistě najdou. Nyní vstupuje do další sezony. Sgráci a pro lidi. Koncerty, festivaly a filmové projekce pod záštitou kulturního Kina Metropol... dle mého se jedná o společnost s velkou zárukou, která nemůže selhat. Krásné zážitky v ní mějte!

Radka Rennerová, produkční manažerka spolku Letňák Olomouc: Letňák Olomouc vrací do města kulturu, která je otevřená všem - napříč generacemi i peněženkami. Nabízí prostor pro setkávání, sdílení a zážitky pod širým

nebem. Podporuje nejen zavedené umělce, ale i místní kapely a tvůrce. Podobná místa dávají městu duši, propojují lidi a vytvářejí živý veřejný prostor, kde má kultura své přirozené místo.

Petra Němečková, bývalá ředitelka Divadla Tramtarie: Letní kino je za mě naprosto unikátní prostor v centru města, který nabízí příjemné posezení v přírodním prostředí s uvolněnou atmosférou ve spojení se společenským a kulturním využitím. Fandím všem, kdo se snaží tento prostor rozvíjet, a protože sama celý život působím v kultuře, je mi jasné, že ne vždy je to úplně jednoduché. Na znovuotevření Letňáku jsem zvědavá a těším se i na novou spolupráci. Divadlo Tramtarie v letním amfiteátru zahraje některá svá představení open-air. ■ *mf*

V Těšeticích objevili starou dělostřeleckou minu

Nález zkorodované munice ohlásil v neděli 11. května na policejní tísňovou linku obyvatel obce Těšetice, části Rataje. Na místo nálezu ihned vyrazila policejní hlídka, která jej střezila až do příjezdu pyrotechnika. Ten následně potvrdil, že se jedná o dělostřeleckou minu 82 mm. Munici si převzal a odvezl k odborné likvidaci. ■

Den prevence v Galerii Šantovka

Zdraví je to nejcennější, co máme, a prevence hraje klíčovou roli v jeho ochraně. Fakultní nemocnice Olomouc proto připravila na čtvrtek 22. 5. Den prevence, který se uskuteční od 12 do 18 hodin v Galerii Šantovka v Olomouci. Zájemci si mohou nechat změřit krevní tlak, hladinu cukru v krvi, analyzovat složení těla nebo zjistit svou krevní skupinu. ■

Kde kvete květina, kvete i naděje

Třetí ročník benefiční akce Dobrokvět se letos koná už ve středu 14. května. Cílem události, kterou v Galerii Šantovka pořádá Charita Olomouc, je připomenout blíží se Mezinárodní den rodiny. Návštěvníci si od 10 do 18 hodin mohou zakoupit pokojové i řezané květiny a přímo tak přispět a pomoci jednotlivcům i rodinám v tíživé situaci. ■

Oblíbená olomoucká kulturní scéna OLODVOREK končí svůj provoz

Čtyři roky fungoval OLODVOREK na Dolním náměstí v Olomouci jako oblíbené místo setkávání, koncertů, divadel či přednášek. Nyní se jeho zakladatel a provozovatel Šimon Pelikán rozhodl činnost tohoto originálního prostoru ukončit a dále se věnovat ostatním aktivitám. Veřejnosti své rozhodnutí sdělil prostřednictvím sociálních sítí. Důležitou roli hraje fakt, že nový majitel budovy na Dolním náměstí, v níž se OLODVOREK nachází, jí plánuje v brzké době rekonstruovat.

„Od začátku jsem cítil, že prostor budují jen dočasně. Netušil jsem, jestli vydrží tři týdny, měsíce, nebo roky. Když se mi tento nápad zrodil v hlavě, neřekl jsem věci kolem, prostě jsem jen s jistotou věděl, že ho chci udělat a že to zvládnu,“ říká Šimon Pelikán a dodává: „Podobné místo v Olomouci chybělo. A protože jsme už měli v tomto domě záze- mí pro Ološlap, kam lidé chodili na punče a promítání, nedalo mi to nechat zbytek vnitrobloku pro veřejnost skrytý.“

OLODVOREK si oblíbili lidé napříč generacemi a také začínající umělci, kteří zde mohli poprvé vystoupit před lidmi. „Koncept OLODVORKU jsem v hlavě nosil dlouho. A když jsem se do něj konečně pustil, věděl jsem, že chci podpořit městskou kulturu a vytvořit prostor, kde se lidé budou přirozeně potkávat. Podobný projekt zabere neskutečné množství energie a udržet ho v centru města, v kontaktu se sousedy, žánrově otevřený a zároveň citlivý,

není vždy snadné,“ vysvětluje Pelikán.

Sdělení o ukončení provozu končí slovy „Ze srdce DĚKUJI, byla to jízda, na kterou nikdy nezapomenu“. O oblíbenosti místa svědčí řada emotivních reakcí, které se pod přispěvkem na sociálních sítích objevily. OLODVORKU patří i dík za rozhybání neoficiální kulturní scény ve městě, když jej některé další projekty následovaly v podobné cestě. ■ iv

Foto: Plavby Olomouc

Arcibiskup olomoucký je novým předsedou České biskupské konference

Novým předsedou celostátní České biskupské konference se stal olomoucký arcibiskup Josef Nuzík. Při nástupu do této funkce uvedl, že se chce zaměřit na čtyři klíčové body: rozvoj služby církve společnosti, ochranu nezletilých a zranitelných v církvi, realizační fázi Synody o synodalitě a podporu rodin a aktivní zapojení laiků do života církve.

„Budu usilovat o to, aby se církev i nadále stále více otevírala společnosti a pomáhala tam, kde je to nejvíce zapotřebí,“ uvádí nový předseda ČBK. To podle něj zahrnuje nejen tradiční kategoriální pastoraci, jako je duchovní služba v nemocnicích, armádě či věznicích, ale i citlivé vnímání aktuálních potřeb společnosti a hledání

nových forem služby. „Církev má být vnímána jako spolehlivý partner, který doprovází člověka ve všech etapách života, chceme být s lidmi v okamžicích radosti i bolesti,“ dodává. V tomto smyslu chce předseda ČBK podpořit i lepší spolupráci mezi církevními a veřejnými institucemi, neziskovými organizacemi a odbornou veřejností.

Foto: církev.cz

Zásadní oblastí, které se chce Josef Nuzík věnovat s mimořádnou vážností, je ochrana nezletilých a zranitelných osob v církevním prostředí. Využit v tom mimo jiné hodlá své zkušenosti z pravidelných setkávání s oběťmi, která pořádá v Olomouci vždy dvakrát do roka. Chce také zlepšit komunikaci a transparentnost v přístupu k obětem a k řešení již vzniklých případů. „Oběti v sobě nesou hlubokou bolest a já cítím jako povinnost jim naslouchat, být jim nablízku a pomáhat jim hledat cesty k uzdravení,“ říká arcibiskup Nuzík a uzavírá: „Nejde přitom jen o minulost, ale také o to, aby se podobné věci už nikdy neopakovaly a vytvořili jsme z církve bezpečné prostředí pro všechny.“ S tím souvisí zřízení nové Komise pro prevenci a ochranu před zneužíváním při ČBK. ■ red

V zoo se narodila mláďata vzácného jelena, v přírodě již vyhynul

Šest mláďat vzácného siky vietnamského, který byl v přírodě před časem vyhuben, se nedávno narodilo v olomoucké zoo na Svatém Kopečku. Pět z nich jsou samičky, což je pro další rozvoj stáda velmi slibné. Současná populace v Olomouci čítá 25 kusů a je pátá největší v celé Evropě.

vávat v husté vegetaci či na kraji výběhu, aby bylo chráněno před predátory. Toto období již má většina letošních kolouchů za sebou, takže je možné je spatřit ve stádě,“ říká vrchní chovatel kopytníků olomoucké zoo Michal Trizma.

Slovo sika pochází z japonštiny a znamená jelen. Na jeho vymizení z volné přírody měl vliv lov pro maso i kvůli parohům, jež se používaly v tradiční čínské medicíně. Parožní samců je mnohem menší než u našeho jelena evropského. ■ red

Foto: Zoo Olomouc

Olomoucká zahrada navíc řídí záchranný program pro tento ohrožený druh jelena na starém kontinentě a může rozhodovat o tom, který samec obohatí zdejší stádo. Letošní samičky by tak mohly na Hané zůstat. Toto stádo je součástí evropské populace, která v závěru loňského roku čítala 416 jedinců.

„Všechny letošní kolouchy již mohou návštěvníci vidět. Jako u ostatních jelenovitých jde o tzv. zalehávací mláďata, kdy se mláďe snaží dva až tři týdny scho-

Trojčinný sloup na náměstí slaví 25 let v UNESCO

Olomoucký sloup Nejsvětější Trojice slaví letos čtvrtstoletí od chvíle, kdy se stal součástí prestižního Seznamu světového dědictví UNESCO. Významné jubileum se stane příležitostí k oslavám, které vyvrcholí v září sérií koncertů, přednášek a prohlídek. Jedním z hlavních lákadel je také nová eurobankovka s motivem této barokní památky. Ta právě prochází zásadní rekonstrukcí, takže zůstává skryta za ploty a plachtami.

Sloup byl na seznam zapsán 2. prosince 2000 a za tu dobu se stal jedním ze symbolů města i důvodem, proč Olomouc každoročně navštěvují tisíce turistů. Primátor Miroslav Žbánek zdůrazňuje, že tak prestižní ocenění je potřeba nejen uctít, ale i nadále z něj těžit. Vrchol oslav připadne na Dny evropského dědictví, které se letos uskuteční od 8. do 14. září. Program vyvrcholí 12. září open-air koncertem „Století české písničky“, který na Horním náměstí uvede Moravská filharmonie Olomouc pod vedením dirigenta Jana Kučery. Zazní výběr slavných skladeb 20. století od autorů, jako jsou Jiří Šlitr, Karel Kryl nebo Petr Hapka. Koncert vzniká ve spolupráci s festivalem Smetanova Lítomyšl.

Ještě před samotnými oslavami se mohou sběratelé i veřejnost těšit na vydání nové eurobankovky.

První, která vznikla loni, zaznamenala mimořádný úspěch – prodalo se jí přes tři tisíce kusů. Letošním motivem bude právě sloup Nejsvětější Trojice a připraveno bude 4 500 kusů, z nichž některé ponesou zlatý přitisk k desátému výročí vzniku eurobankovek. Do prodeje šly již 1. května v infocentru v podloubí radnice. Pravidla nákupu omezují množství podle pořadového čísla – od nejnižších s limitem jednoho kusu na osobu, až po vyšší čísla, kde množství omezeno nebude.

Atmosféru oslav na Horním náměstí obohatí i tradiční písková socha, která letos připomene právě sloup Nejsvětější Trojice. Na jeho význam se zaměří také venkovní výstava s historickými fotografiemi a informacemi o současném restaurování památky. Expozice bude přístupná od července až do konce Dnů evrop-

ského dědictví. Unikátní model sloupu je nyní vystaven v informačním centru, kam byl přesunut kvůli rekonstrukci radnice.

Součástí oslav budou i oblíbené komentované prohlídky. Turisté se v létě mohou vydat po stopách olomouckého baroka, v září pak na speciální prohlídku zaměřenou na tvůrce samotného sloupu. Chybět nebudou ani veřejné přednášky, které se uskuteční 13. a 14. září pod širým nebem. Ponesou název „Sloup Nejsvětější Trojice – restaurování a zajímavosti“ a přiblíží nejen historické souvislosti, ale i současný význam probíhající obnovy.

Město Olomouc navíc spustilo nový web unesco.olomouc.eu, kde návštěvníci najdou jak příběh sloupu a informace o jeho současném stavu, tak i podrobný program všech chystaných akcí. ■ pv

Foto: olomouc.eu

INZERCE

SVÁTKY PÍSNÍ OLOMOUC

5.-8. 6. 2025

52. Mezinárodní festival pěveckých sborů

Pěvecké soutěže, sborové koncerty, zpívání v centru Olomouce

svatkypisniolomouc.cz

Agresorovi hrozí až tři roky vězení

Několik žen v polovině dubna v Olomouci bezdůvodně fyzicky napadl 22letý muž pod vlivem alkoholu. Vypátrali jej policisté ve spolupráci s městskými strážníky. Za napadení celkem čtyř žen ranou pěstí do obličeje hrozí mladíkovi až tři roky za mřížemi. Policisté případy prověřují pro podezření ze spáchání přečinů ublížení na zdraví a výtržnictví. ■

Místo brownfieldu u Hradiska bude lesopark

Prostor pro procházky, odpočinek i běh, stezky mezi vzrostlými stromy, v blízkosti rybníka. Přípravy na vznik lesoparku pokračují u Klášterního Hradiska v Olomouci. Zatím se projektuje. Nejprve se území vyčistí a zrevitalizuje a vysadí se nová zeleň. Postupně se upraví i břeh vodní plochy, doplní mobiliář a ve finále se počítá i se skateparkem. ■

Cyklisté se dočkají. Olomouc začne stavět další úsek cyklostezky

Již v těchto dnech začíná výstavba dlouho očekávané cyklostezky mezi Neředinem a Topolany. Stavba první etapy dlouhé 1,2 kilometru potrvá asi 10 měsíců. Pro stavbu druhé části je nutné nejprve dokončit časově náročné výkupy potřebných pozemků. Až poté může město i tuto část doprojektovat a získat potřebná povolení. ■

Jan Bican: Využívám techniky umožňující malovat rychle, impulzivně a expresivně

V Galerii Šantovka vzniklo nové umělecké dílo, tzv. mural. Část chodby v prvním podzemním podlaží v těchto dnech oživil český umělec Jan Bican velkoryse pojatým dílem s názvem Balanc. Jde už o druhé dílo tohoto umělce, které si mohou návštěvníci Šantovky prohlédnout. O tématech, kterými se Jan Bican zabývá, o jeho práci i o novém díle v Galerii Šantovka, jsme se bavili v následujícím rozhovoru.

Pro obyvatele Olomouce nejste žádným nováčkem, vaše tvorba byla k vidění v olomouckých kavárnách Kofe Brák a Pikola a Galerii Šantovka už jedno vaše dílo také zdobí. Můžete nám představit i své expozice mimo Olomouc? Kde jste vystavoval nejdál?

Mimo Olomouc jsem měl možnost vystavovat například v pražském hotelu Almanac X Alcron, kde proběhla moje první velká

sólová výstava s názvem Homecoming. Na ni pak navázaly výstavy v Šumperku nebo Vidni, kde maluji pravidelně přímo na výlohy pro hotel Almanac Palais Vienna.

Mezi nejvzdálenější místa, kde jsem měl tu čest vystavovat, patří jednoznačně Hongkong a Bangkok – v Hongkongu jsem vystavoval v Design Institutu a Českém konzulátu a v Thajsku pak v uměleckém distriktu Vanish House. Výstava v Bangkoku nesla název One Night in Bangkok a reflektovala kontrastní realitu města – krásu i temnotu, ostrou ránu osudu, spiritualitu i konzumnost. Vznikala po většinou v provizorním ateliéru u bazénu na Bali, Vietnamu a na hotelovém balkonu v Bangkoku. Právě tam několik obrazů pospínalo naše apartmá, zpětně se omlouvám personálu a věřím, že se na další návštěvu těší stejně jako já.

Jaké techniky ve své tvorbě využíváte

Využívám kombinaci akrylu, spreje a fixů – techniky, které mi umožňují malovat rychle, impulzivně a expresivně. Tyto techniky mi umožňují dát ze sebe maximum v momentě, kdy mě pohltí múza. V poslední době se věnuji i práci na látkách a textilu, a to buď formou sitotisku, nebo

ruční malby a našití vlastních motivů. Každé médium pro mě představuje jiný způsob vyprávění příběhu – ať už jde o obraz, oblečení, nebo výlohu hotelu.

Jako jediný český umělec jste také vytvořil tři kolekce pro značku Puma, včetně výroční edice k 75. výročí značky. Můžete nám prozradit více o této spolupráci?

Spolupráce s Puma vznikla v roce 2020. Během dvou měsíců jsme společně vytvořili kolekci My děti ze stanice 2020, která reagovala na pandemii a vztah mezi lidmi a zvířaty.

Následovala kolekce Horská dráha a výroční edice ke 75. narozeninám značky, která byla určena pro český trh a zahrnovala například běžecké dresy a mikiny. Pracovat s tak velkou značkou byla pro mě obrovská zkušenost a forma jakéhosi milníku. Být jediný český tvůrce, který s tak obrovskou, dravou značkou spolupracoval, pro mě představuje obrovskou čest.

Neopomenutelný je také váš vztah k módě, v níž prosazujete udržitelnost a upcykling. Proč právě tato témata?

Sám rád nakupuji v secondhandech, protože tam nacházím originální věci, které se nedají běžně koupit. V kombinaci s tím, že chci, aby moje tvorba měla přesah, mi upcykling dává smysl – starým kouskům dává nový život. S vinohradským secondhandem 1981 tvořím kolekce, kde oblečení přetváříme sitotiskem, našitím látky nebo ruční malbou. Nejde mi ale o módu jako takovou – beru oblečení spíše jako médium pro umění, které lidé můžou nosit na sobě.

Společně s majiteli secondhandu Davidem Homolou a Barborou Vilišovou jsme vytvořili několik kolekcí. Některé našly své místo na červeném koberci na karlovském filmovém festivalu, jiné coby hotelový dárek pro zpěváka Machine Gun Kellyho a několik dalších desítek zdobí outfity mladé generace.

Poslední kolekce oslavovala náboženské motivy – In Virgin Mary and Vintage We Trust. Motiv Panny Marie mě baví delší dobu. Začalo to, když jsem měl ve svém podcastu Bican Talks sklárku Lindu Procházkou, která chystala výstavu pro český konzulát v Hongkongu a hledala tradiční vánoční ozdoby. Oslovila mě, jestli bych něco nevytvořil, a já přišel s Panenkou Marií. Je to silný symbol českých Vánoc, ale nepředstavujeme si ji třeba jako ozdobu na stromček a to mě zaujalo. Vytvořil jsem 3D tištěné figurky, které jsem upravil a dobarvil podle svého rukopisu. Byly vystaveny v Hongkongu a od té doby mě baví tenhle motiv zapojovat i do upcyklovaných kousků.

Pojďme k vašemu aktuálnímu dílu v Galerii Šantovka. Formální obsah muralu tvoří motiv ženského torza oděného v elegantním rouchu. V blízkosti se nacházejí dvě vázy. Můžete nám přiblížit symboliku tohoto díla?

Mural jsem nazval Balanc. Pro umělecké ztvárnění motivu na mural v Galerii Šantovka jsem se

rozhodl pracovat s obrazem torza ženy, oděné v elegantním oděvu. Po jejím boku se nacházejí dvě vázy, které symbolicky vyjadřují rovnováhu mezi dvěma základními aspekty našeho života – hmotným a duchovním světem.

Jedna z váz představuje materiální stránku existence, radost z krásy a možností, které nám svět nabízí. Druhá odkazuje k vnitřnímu světu, osobnímu růstu a hlubším prožitkům. Tyto dvě sféry se vzájemně doplňují – jedna bez druhé by nebyla úplná. Právě v prostředí galerie, která propojuje umění s životním stylem, je tento balanc obzvláště patrný. Nákupy mohou být radostí, způsobem, jak si plnit sny a obklopit se estetikou, ale stejně důležité je prožívat život naplno a vnímat jeho nehmotné hodnoty.

V symbolice ženského torza a dvou váz se odráží téma křehké rovnováhy – mezi krásou a tlakem okolí, mezi duchovní a fyzickou stránkou existence. Vázy odkazují i na tradiční ženskou energii a potřebu něčeho, co chrání a nese. Pro mě je to takové zklidnění uprostřed chaosu, který často ve své tvorbě zpracovávám.

Jak dlouho jste na díle pracoval?

Celý mural má přes jedenáct metrů a přípravné práce na něm trvaly několik týdnů. Některé motivy jsem si přenesl z předchozích skic a pláten, ale většinu jsem tvořil přímo na míru. Věřím na sílu momentální inspirace – když přijde, dokážu vytvořit dílo i za den. Když ne, tak se můžu trápit týdny a stejně to nebude ono. Dílo funguje jako tapeta, kterou jsem na místě dospřejoval.

Co vás čeká v nejbližší době? Na čem právě pracujete?

Foto: archiv JB

Foto: Aleš Král

OTEVŘENÁ RADNICE

Ptejte se vedení města Olomouce na e-mailové adrese otevrenaradnice@hanackyvecernik.cz a my Váš dotaz necháme zodpovědět!

Mirek Žbánek
primátor

dět jejich pravidelnou kontrolu a údržbu a mít pro tento účel určeného správce. Význam rekreační lokality musíme zvažovat v kontextu celého města a prioritou je nyní vybavit toaletami především klíčové lokality. O rozšíření rekreačního vybavení Holického lesa proto nyní neuvažujeme. ■

Dobrý den, chtěl bych se zeptat, jestli letos proběhne oprava silnice U Panelárny od křižovatky s ulicí Libušina? Cesta připomíná tankodrom a autobusové zastávky a výmoly neumožňují bezpečné vystupování z autobusu. Děkuji za odpověď.
Martin

Odpovídá náměstkyně primátora města Olomouce Miroslava Ferancová:

Po ukončení zimního období provedly Technické služby města Olomouce lokální opravy nejhorších míst a máme už v nich objednané opravy dalších nerovností. V letošním roce se zpracovává na opravu vozovky v ulici U Panelárny projektová dokumentace s tím, že v příštím roce bude tato stavba předložena RMO ke schválení k realizaci. Předmětem připravované projektové dokumentace je celoplošná oprava vozovky, oprava všech čtyř autobusových zastávek (nástupní autobusové zastávky Dopravní stavby a Presbeton ve směru do centra budou navíc doplněny o autobusový při-

střešek), doplnění chodníku na levé straně komunikace ve směru od ulice Libušina a obnova veřejného osvětlení.

Oprava vozovky v ulici U Panelárny by tak měla navázat na v minulých letech proběhlé opravy v ulicích Libušina a Pavelkova. V letošním roce nás zde čeká oprava posledního úseku (v období září až listopad) a tím dojde ke sjednocení opravených částí v úseku od ulice U Panelárny až po ulici Lipenskou (tedy s výjimkou mostu přes Bystřici, který je nutno celkově zrekonstruovat a již se přes odbor investic projektově řeší). ■

Miroslava Ferancová
náměstkyně primátora

Zajímalo by mne, jestli je někdy do budoucna v plánu postavit v Holickém lese veřejné toalety. Třeba i s přebalovacím pultem. Chodí tam hodně rodin s dětmi a myslím si, že by to nebylo na škodu.
Lukáš Dostál

Odpovídá primátor města Olomouce Miroslav Žbánek:

Na vybudování a provozování veřejných toalet se obtížně hledají finanční prostředky i v nejvýznamnějších městských parcích a ani v jiných městech nebývají běžnou součástí vybavení rekreačních lesů. Umístění veřejných toalet vyžaduje financování výstavby samotného objektu včetně zajištění napojení na vodovod a kanalizaci, což je finančně nákladné. Také je nutné prová-

Na Novou Ulici po nové trati

Tramvaje na Novou Ulici už jezdí po zmodernizované trati. Obnovou prošly úseky mezi zastávkami Wolkerova a Fakultní nemocnice a od křižovatky Brněnská/Hraniční po smyčku na konečné, které byly ještě v původním stavu z druhé poloviny 80. let. Teď bude jízda tramvají na Novou Ulici rychlejší, plynulejší a díky protihlukovým clonám také tišší. ■

Olomoucký pěvecký sbor nadchl publikum v Makedonii

Pěvecký sbor Campanella se v květnu úspěšně prezentoval na mezinárodním pěveckém a tanečním festivalu Kostoski Ohrid 2025. Kromě toho 47 olomouckých zpěváků a zpěvaček vystoupilo také ve Skopje, hlavním městě Makedonie. Festival u Ochridského jezera je nesoutěžní, nicméně Campanella zde sklídila velké ovace. ■

Prostějov nabízí forenzní značení jízdních kol

Každé pondělí a středu od 2. června budou mít zájemci z Prostějova a okolí možnost nechat si na služebně Městské policie Prostějova označit kolo, koloběžku či kompenzační pomůcky syntetickou DNA. Značení bude probíhat vždy v době od 8 do 11 a od 12 do 16 hodin a je třeba se na něj předem objednat na webu www.prostejov.eu. Služba je zdarma. ■

Společně na cestě k míru: arcibiskup Josef Nuzík k volbě nového papeže

Josef Nuzík,
arcibiskup olomoucký a metropolit
moravský

První slova nového papeže Lva XIV. hovořila o pokoji, což je jedno z nejdůležitějších slov pro dnešní dobu: pokoj a mír potřebuje nejen náš svět, trápený válkami v mnoha regionech, ale i celá společnost, každé lidské společenství i každý člověk. Hovořil také o Bohu, který miluje všechny lidi, a o tom, že k tomu milujícímu Bohu máme všechny přivádět společně a v jednotě - v duchu synodální cesty, zahájené papežem Františkem. Zdůraznil i své kořeny v augustiniánském řádu a citoval slova sv. Augustina „S vámi jsem křesťan a pro vás biskup.“

Foto: Pavel Langer

Na papeže Františka přitom ve své první promluvě k věřícím odkázal opakovaně a to, že hodlá navázat na jeho působení ve prospěch chudých a lidí na okraji, naznačuje také volba jeho jména: jeho předchůdce Lev XIII. byl mimo jiné autorem první sociální encykliky Rerum novarum. Znovu přitom zdůraznil, že tento zájem

o všechny, kdo trpí a potřebují slyšet, že jim je Bůh nablízku, je společným úkolem nás všech: všichni musíme kráčet společně a společně musíme být církví, která buduje mosty ke všem, kdo potřebují naši lásku, přítomnost a dialog.

Věřím, že tento služebník služebníků Božích v čele církve

ve pomůže nám všem být církví, která je tu pro celý svět, aby mu hlásala Kristovu radostnou zvěst. Nového papeže budu v jeho prvních krocích intenzivně provázet svou modlitbou a duchovní podporou.

(Psáno pro web ado.cz, zveřejněno se souhlasem autora) ■

Ztracený čas kolem nás - glosa o veřejných hodinách

Radim Himmler
ředitel Muzea Komenského v Přerově

Plytvat a mrhat časem je naší společností zaměřenou na rychlost a efektivitu považováno za nešvar vštěpovaný odmala. Žijeme v uspěchané době, kdy nám sdílený veřejný čas určují sofistikované GSM družicové systémy nebo DCF radiové signály. Na našich mobilních telefonech a chytrých hodinkách máme okamžitě dostupné neuvěřitelně přesné a globálně synchronizované časové údaje.

V médiích nedávno proběhla zajímavá informace o tom, že z Olomouce zmizí poslední existující reklamní otočné veřejné hodiny, konkrétně na Legionářské ulici nedaleko křižovatky s ulicí Studentskou. Důvodem prý byla potřeba omezit reklamní smog ve veřejném prostoru a šetřit veřejné prostředky. Odstraňované reklamní hodiny už často neplnily svůj účel, netočily se, jejich ručičky neukazovaly čas správně a zažloutlé a oloupané reklamní kostky měly k estetickému zážitku daleko. Nad ztrátou těchto reklamních hodin bude plakat jen málokdo.

Příběh těchto nosičů času nás přivádí k otázce, v jakém stavu jsou zbývající věžní a veřejné hodiny na památkově hodnotných budovách. Když obdivovatel olomouckého genia loci zvedne hlavu k věžím kostelů a štítům budov institucí, zjistí, že fungování řady historických číselníků bohužel není vždy uspokojivé. Nejpatrnější je to na náměstí Republiky, kde již léta nejdou hodiny na budově pošty ani na věži kostela Panny Marie Sněžné.

Bývá často připomínáno, že Olomouc je po Praze druhou největší památkovou rezervací v Česku. Zmínka o prvním hodináři, orlojníku Martinovi, má Olomouc již z roku 1392. Hodinářství, měření

a ukazování času ve městě má tedy velikou tradici. Od závěru 15. století, kdy pravděpodobně vznikl zdejší orloj, se Olomouc přidala (nikoli jediné, ale také proto) k nejvýznamnějším kulturním evropským centrům. Údržba věžních a veřejných hodin bývala vizitkou každého slušného města, kterému záleželo na dostupnosti času pro jeho občany. Pořizování a údržbu hodin financovalo z veřejných peněz, a to často i na objektech jiných majitelů (církví, soukromníků).

Stroje historických věžních hodin již sice nemohou konkurovat přesnosti digitálním časoměrům, ale umí být udržovány v chodu a pokračovat ve své staleté a nepostradatelné funkci pro památkovou a kulturní úroveň města. Na západ od nás je péče o ně běžná a je ctí i povinností vlastníků se o ně starat a udržovat je. Příkladem takového vospělého západního souseda, a divte se, nemusíme pátrat až za hranicemi Česka, je hlavní město Praha. Již dříve nechala provést průzkum všech veřejných a věžních hodin, jejichž stroje i číselníky jsou postupně zprovoznovány buď opravou (u těch modernějších elektronických a digitálně řízených), nebo

pečlivým restaurováním (u těch hodnotných historických). Městem zřízená akciová společnost Technologie hl. m. Prahy pravidelně vypisuje veřejnou zakázku na opravu a údržbu veřejných a věžních hodin na území hlavního města. Jen v roce 2024 byla zadána preventivní údržba a servis 58 veřejných věžních hodin a restaurátorská obnova 8 věžních hodin s celkovými náklady blízkými 3 milionům Kč.

Je to mnoho, nebo málo? Je to dobré nakládání s veřejnými prostředky? Ano, je to důkaz kulturnosti, vkusu i péče řádného hospodáře, který zvelebí to, co mu bylo předchozími generacemi svěřeno, i když to zrovna dnes nemusí být úplně moderní nebo na první pohled ekonomicky rentabilní. Kéž by vlastníků i představitelů města záleželo na „našich“ historických věžních hodinách tak, jako na stále připomínaném pořádku v ulicích, stavu veřejné zeleně či řešení problémů s parkováním. Pojďme se zamyslet i v Olomouci, jestli zanedbáváním starých veřejných hodin neztrácíme vazbu s plynutím starého dobrého času. Pro lepší pocit nás všech i pro spekt hostů by se nám investice do jejich údržby přece vyplatila. ■

INZERCE

SLAVTE A HRAJTE O BONUSY V HODNOTĚ 25 000 Kč

Nakupte nad 1500 Kč s kartou **Můj Globus** a vyhraďte bonusy v hodnotě 1x 10 000 Kč a 3x 5 000 Kč na svoje další nákupy u nás.

Od 23. 4. do 20. 5. 2025.
www.globus.cz
1 bonus = 1Kč

Supermarket Senimo se po rekonstrukci znovu otvírá

Olomouc - Vzdušnější prostor, nové regály, vitríny a chladicí boxy, jiné uspořádání sortimentu i pokladen. Supermarket Senimo, unikátní projekt Zemědělského družstva Senice na Hané, prošel od ledna zásadní rekonstrukcí. V pondělí 12. května přilákal zákazníky na slavnostní otevření s ochutnávkami jídla a atrakcemi pro děti.

Změnu uvidí zákazníci hned u vstupu do obchodního domu.

Vchod do supermarketu je nově z obou stran budovy a na každé jsou dvě pokladny. Nevýhodou je, že zmizel volný průchod celým objektem, takže nyní musí zákazníci procházet přes pokladny napříč supermarketem, nebo budovu obejít zvenku. To platí například tehdy, když zamíří z Jeremenkovy ulice do vyhlášeného bufetu Senimo ve spodní části budovy. Až na výjimky zmizely drobné provozovny a prodejny

z přízemí. Některé se přesunuly do horního patra, jiné (pekařství, masna, lahůdky) jsou součástí prostor supermarketu.

Obchodní dům Senimo je unikátní projekt senických zemědělců, kteří v architektonicky ceněné budově bývalých jatek provozují v těžké konkurenci nadnárodních řetězců supermarket více než 32 let. Od otevření Senima v roce 1993 je současná rekon-

strukce největší investicí do vnitřních prostor historického objektu z roku 1898. Ten sloužil jako aukční hala olomouckých jatek. V té době šlo o největší zastřešený prostor nejen v Olomouci, ale i v celém tehdejší Rakousko-Uhersku.

V nejbližších dnech se spustí i parkovací systém v okolí Senima, zákazníci budou mít zdarma půldruhé hodiny stání. ■ pv

Foto: archiv HV

Uzávěra u Mohelnice. Řidiče čeká objížďka přes hory

Foto: ŘSD

Mohelnice - Tohle je pro řidiče obrovská nepříjemnost. Pokud jezdí z Moravy do Hradce a Prahy přes Mohelnici, musí se připravit na minimálně půlhodinovou objížďku přes úseky plně serpentín a méně frekventovaných komunikací. Silničáři totiž od pondělí uzavírají silnici I/35 mezi Mohelnicí a Mohelnickým kopcem. Oprava krátkého úseku tak nadělá vrásky zejména kamionům, které však budou brzdit i osobní dopravu.

Od pondělí 5. května začala plánovaná oprava silnice mezi Mohelnicí a Podolím. Zhotoviteli byla silničním správním úřadem schválena úplná uzavírka, alternativní trasa vůči dálnici D1 bude proto během prací obousměrně uzavřena.

Do poloviny června povede objížďná trasa pro všechny kategorie vozidel mezi Mohelnicí a Svitavami přes Zábřeh, Štítý a Lanškroun," uvedl mluvčí Ředitelství silnic a dálnic Miroslav Mazal.

Pokud se řidiči rozhodnou využít kratší trasy mimo vyznačenou objížďku, hrozí kolaps v obcích ležících na cestách II. a III. tříd. Velké mrzení zažívali šoféři jedoucí po I/35 minulý rok kvůli rekonstrukci výpadekky z Moravské Třebové na Svitavy, kdy museli zavřený úsek složitě objížďet přes Hřebečský kopec. ■ pv

Filharmonici a šumperští Radečci v pražské O2 aréně

Šumperk - Skupina O5 a Radeček oznámila největší koncert kariéry. V únoru 2026 zahraje v pražské aréně O2 universum. Kapela tak naváže na letošní úspěch koncertu Romantický smyčce na Valentýna ve vyprodané Smetanově síni pražského Obecního domu. Tentokrát i s Moravskou filharmonií Olomouc zamíří do jedné z největších pražských hal.

Koncert bude nezapomenutelným zážitkem. Přímou na Valentýna zahrají O5 a Radeček za doprovodu velkého symfonického orchestru největší hity jako

Hory, Vloupám se, BRA3, Praha, I tak to za to stojí nebo Měla bys vědět. Posluchači se mohou těšit na vizuálně propracovanou show a speciální aranže písní, které zazní v doprovodu olomouckých filharmoniků.

„Je to pro nás obrovský milník. Hrát v O2 universum, a navíc s velkým symfonickým orchestrem a dalšími hosty, je splněný sen. Chceme vytvořit atmosféru, která spojí naše písničky s emocemi valentýnského svátku," říká zpěvák Tomáš Polák. „V loňském roce jsme absolvovali dvě úspěšná turné a letos fanoušci vypro-

dali dlouho dopředu náš dosud největší koncert v Obecním domě. Proto věříme, že o koncert v O2 universum budou mít lidé zájem," dodal Polák.

Kapela O5 a Radeček působí na české hudební scéně ve stejné sestavě už 30 let. Její písně si oblíbily tisíce fanoušků díky emotivním textům a melodickým refrénům. V loňském roce kapela získala Slavíka za píseň roku a byla nominována na Cenu Anděl.

Listky na koncert jsou již nyní v prodeji v sítích Ticketmaster a Ticketportal. ■ pv

Foto: archiv O5 a Radeček

ŠANTOVKA

DĚTSKÝ DEN s Pigy a Lily 31. 5.

- Pigy & Lily show s Mišugem – cirkus-art a smích pro nejmenší
- Kouzla, hudba a tanec s Mlsoťky, divokými zajoši Hopy Hop! a Jakubem Koutským
- Odpoledne plné hvězd: influencerská show s Adélkou Hesovou, Tobiasem a Rebelkami

santovka.cz

Centrem dění o muzejní noci v Olomouci se stane náměstí Republiky

Květen nabídne zájemcům dvě oblíbené tradiční akce, při nichž si budou moci prohlédnout historické památky. První je Olomoucká muzejní noc, která otevře dveře do více než padesáti objektů, od muzeí a galerií až po běžně nepřístupné prostory a uskuteční se v pátek 16. května. Druhou akcí je Noc kostelů. Uskuteční se 23. května a návštěvníky pozve na prohlídku církevních památek.

Olomoucká muzejní noc

V rámci Olomoucké muzejní noci připravili pořadatelé v pátek 16. května pestrý program rozprostřený po celém městě a jeho blízkém okolí. Při zahájení muzejní noci ožije i náměstí Republiky hudbou a světelnými instalacemi. Olomoucká mu-

zejní noc umožňuje v pozdních hodinách vidět sbírky galerií a muzeí v nezaměnitelné večerní atmosféře, často zdarma nebo za zvýhodněné vstupné.

Centrem dění se v Olomouci stane náměstí Republiky. „Od 18 až do 22 hodin bude hrát hudba, o kterou se postarají například Sugar and Spice Holding Company, Daniel Režný nebo Lukáš Mareček. Chybět nebude občerstvením a připravujeme i světelnou instalaci na okolních budovách,“ zve na akci Radim Schubert, vedoucí oddělení koncepce kultury olomouckého magistrátu. Program na náměstí vyvrcholí koncertem Terezy Wrau.

Z nabízeného programu Olomoucké muzejní noci si vybere kaž-

dý. Kromě olomouckých galerií a muzeí se zapojí také fakulta Univerzity Palackého či pracoviště fakultní nemocnice. V odpoledních hodinách budou probíhat komentované prohlídky Androva stadionu a skvělý zážitek slibuje například večerní návštěva sbírkových skleniček Výstaviště Flora Olomouc. Hotel Central Park Flora zpřístupní veřejnosti terasu a unikátní Hotelový dům dokonce střechu.

Olomoucká muzejní noc je součástí Festivalu muzejních nocí, který se letos koná v celé České republice už po jednadvacáté. Kompletní program najdou zájemci na webu www.olomouckamuzejninoc.cz

Noc kostelů

Brány kostelů a modliteb v re-

gionu se v rámci oblíbené akce Noc kostelů otevrou zájemcům 23. května. Letošní ročník slibuje bohatý program zaměřený na téma Naděje. Bude plný hudby, prohlídek, výstav a duchovních zážitků pro všechny generace. Noc kostelů je jedinečnou příležitostí nahlédnout do běžně nepřístupných prostor, obdivovat architektonické skvosty a seznámit se s historií jednotlivých míst.

Podrobný program jednotlivých zapojených kostelů a modliteb bude postupně zveřejňován na oficiálních webových stránkách akce www.nockostelu.cz. Již nyní si mohou zájemci prohlédnout přehled přihlášených míst a začít plánovat svou noční pout' za poznáním a kulturou. ■ red

Foto: MUO

Králem majálesu v Olomouci bude hudebník Petr Fiala

Foto: UPOL

Olomoucký majáles Univerzity Palackého získá ve středu 14. května nového krále. Pomyslnou vládu nad univerzitou a městem převezme tentokrát z rukou písničkáře Michala Horáka kytarista, zpěvák, textař, spisovatel a frontman valašskomeziříčské skupiny Mňága a Žďorp Petr Fiala.

Koronovace se uskuteční ve středu 14. května od 17 hodin na nádvoří univerzitní knihovny (Zbrojnice) za účasti nového rektora univerzity Michaela Koháňho, zástupců města, Olomouckého kraje a akademického senátu.

„Jako každý super skromný člověk velice rád přijímám nej-různější honosné majestáty

a okázalé dary. Tudiž jsem vděčný i za toto kralování. Je to pecka,“ zhodnotil svou novou životní roli Petr Fiala, který zároveň s Mňágou a Žďorp na majálesu také od 21 hodin vystoupí.

Petr Fiala je mimo jiné bývalým studentem filmové vědy na olomoucké filozofické fakultě, byt' svá studia kvůli muzice nakonec nedokončil. „Studoval jsem dálkově, postupem času z větší a větší dálky. Zkoušky ústní i písemné jsem na konci třetího sice vykonal úspěšně, ale ve čtvrtáku už jsem do školy nešel ani jednou. Díky koncertům, kterých bylo přibližně dvě stě do roka, se to už nedalo zvládat a škola tak nějak vyšuměla. Ale jsem opravdu rád, že jsem absolvoval

aspoň ty tři roky. Vzpomínky už jen dobré,“ zavzpomínal na svá studia Fiala.

Pomyslné vlády nad univerzitou se v minulých letech ujali například David Koller, Marek Eben, Erika Stárková nebo první politopadový rektor a pozdější senátor Josef Jařab.

Tři majálesové dny - přes sto bodů programu

Letošní Olomoucký majáles UP probíhá od 13. do 15. května ve Zbrojnici, na Biskupském náměstí nebo v nově otevřeném Letňáku. Kromě koncertů Mňága a Žďorp, Skyline, Bert & Friends nebo Annet X nabídne návštěvníkům i desítky workshopů, soutěží, di-

vadelních představení, přednášek nebo sportovních aktivit. „Program je vsutku nabitý, ale o to víc si na své přijdou malí i velcí návštěvníci. Chystáme akrobatické i světelné show, vědomostní kvízy včetně AZ kvízy s jeho moderátorem Alešem Zbořilem, lekce jógy a crossfitu, divadelní workshopy s Divadlem na cucky nebo s Moravských divadlem či gastro zónu plnou lokálních podniků,“ shrnul program Ondřej Martinek, vedoucí oddělení marketingu a hlavní koordinátor akce.

I letos je veškerý majálesový program volně přístupný, výjimkou je hlavní hudební program se vstupným ve výši 200 korun. Podrobnosti a program jsou na www.olomouckymajales.cz. ■ red

Festival na Libavě: bigbít, film, beseda i prohlídka raketových sil

Rockový festival slibující i řadu dalších nevěšedních zážitků se chystá 24. května přímo ve vojenském prostoru Libavá u Olomouce, kde před čtyřmi desítkami let pobývala okupační Tento multižánrový festival s příznačným názvem Běž domů, Ivane, návštěvníkům připomene odsun sovětských vojsk z Československa na počátku 90. let minulého století. Na programu je rocková muzika, promítání filmů, setkání s pamětníky i návštěva zajímavých památek a vojenských objektů.

Návštěvníci si mohou v unikátním prostředí vychutnat koncert Pražského výběru v kompletní sestavě, poslechnout si besedu s Michaelem Kocábem o odsunu sovětských vojsk, podívat se na film

o historii Libavě nebo navštívit bývalá síla pro taktické rakety. Na pódiu se objeví i legendární kapela Plastic People of the Universe, Gang ala basta, Ingott nebo Luděk Minka, který je oceňovaným interpretem písní Karla Kryla. Součástí akce je i výstava o historii regionu připravená s organizací Post Bellum.

„V dnešní pohnuté době chceme lidem umožnit přístup tam, kde více než dvacet let pobývala okupační vojska. Na místě festivalu nazvaném Malá Moskva kdysi stála sovětská kasárna, a nedaleká podzemní síla ukrývala taktické rakety, které mohly nést jaderné hlavice,“ říká jeden z organizátorů starosta nedalekého města Velká Bystřice Marek Pazdera.

Vojenští správci újezdu i civilní samospráva obce Města Libavá, která leží na okraji výcvikového prostoru, chtějí návštěvníkům ukázat nejzajímavější místa kdysi nepřístupného regionu. Lidé tak budou moci nahlédnout do Sověty zdevastovaného a nedávno opraveného barokního kostela nebo se napít léčivé vody z nedaleké studánky. Zsvěcení odborníci na vojenskou historii je provedou i po raketových silách Točka sever.

Podrobnosti o programu a doprovodných akcích, možnostech osobní i autobusové dopravy či parkování, stejně jako informace o prodeji vstupenek je možné najít na webu bezdoumuivane.eu. ■ red

foto: archiv HV

INZERCE

ŽIVÉ PASTI

prodejní výstava masožravých rostlin

24. 5. – 8. 6. 2025

SBÍRKOVÉ SKLENÍKY

Smetanovy sady Olomouc

Výstaviště Flora Olomouc

www.flora-ol.cz

Olomoucký první máj v roce 1987 a zárodky občanské kuráže

Martin Chytrý

Prvomájové průvody patřily k hlavním rituálům komunistického režimu. Příznačně se jim říkalo manifestace a měly symbolizovat, řečeno dobovým newspeakem, úzké sepětí strany a lidu při budování socialismu. Byly tzv. „dobrovolné povinné“, účast byla dobrovolná, kdo se jí ale okázale vyhýbal, upozorňoval na sebe jako podezřelý element v mnoha podnicích byl evidován. Pražský průvod se každoročně přenášel v televizi, nekonečné defilé radostných tváří s mávátky, zdravených soudruhů z politbyra z pompézní tribuny, bylo prostřiháváno záběry z průvodů z jiných větších měst. Olomoucký prvomájový průvod z roku 1987 však vyvolal celorepublikovou šuškanou specifického typu, mluvilo se o něm dokonce ve vysílání zahraničních stanic Svobodná Evropa a Hlas Ameriky. Komunismu byl z Olomouce vyslán vzkaz, že i při tak výsostně oficiálních akcích, jako je prvomájový průvod, musejí počítat s projevy občanské kuráže.

Co se tehdy v Olomouci stalo, si popíšeme později. Nejprve si musíme připomenout dobový kontext pro vědomí souvislosti. V tehdejší Sovětské svazu už od roku 1984 probíhal proces tzv. přestavby, pokus o reformování nereformovatelného systému, spojený s ekonomickými experimenty a tzv. glasností, tj. limitovaným uvolněním svobodnější veřejné diskuse. Pokus, předem odsouzený k neúspěchu, spustil generální tajemník KSSS Gorbačov, který vystřídal u kormidla gerontokracii svých předchůdců, umírajících po krátkém období vlády. Ústřední země komunistického světa zjevně zaostávala, potřebovala modernizaci a už to nadále nešlo skrývat. Politické věrchušky v satelitních zemích, zvyklé napodobovat soudruhy ze země Sovětů, začaly samy též simulovat s větší či menší ochotou přestavbu ve svých zemích. Režim v Československu patřil i vzhledem ke svému genetickému napojení na okupaci z roku 1968 k těm nejkonzervativnějším, změny zde byly spíše verbálně deklarativní, jádro systému zůstávalo rigidně totalitní. Končila era Gustáva Husáka, zastávajícího funkce generálního tajemníka ÚV KSČ i prezidenta republiky, koncem roku 1987 ho měl nahradit v čele strany Miloš Jakeš. V nehybné neměnnosti komunistického bloku se objevila trhlinka v samotném jádru jeho

stability, v Sovětském svazu jako centru impéria.

Že je tím pádem doba těhotná potenciálem k hlubším změnám, si uvědomily domácí opoziční struktury. Ta nejznámější, Charta 77, v prvních desetiletích fungovala na principu úzkostlivě zdůrazňované legality. Zastítovala se tzv. Helsinským procesem, závazky, které přijal komunistický režim v rámci Závěrečného aktu Konference o bezpečnosti a spolupráci (v tzv. „třetím koší“). Podpisem těchto dokumentů učinil režim součástí československého práva také závazky v oblasti lidských práv a svobod. Samozřejmě je flagrantně nedodržel, chartisté se ale na ně odvolávaly a dominantně se věnovali problematice porušování lidských práv, nikoliv přímé politické činnosti. Vyzývali režim k tomu, aby dodržel alespoň své vlastní zákony.

Disent zahrnoval širokou škálu názorových skupin od reformních bývalých komunistů až po křesťanské konzervativce či monarchisty. Společenská atmosféra a realie v komunistickém bloku však na prahu roku 1987 vedly k úvahám o změnách opoziční taktiky. K svému desátému výročí vydává Charta 77 prohlášení s názvem Slovo k spoluobčanům, které je bilančí dosavadního fungování chartistů, především ale též výzvou k aktivní občanské angažovanosti adresovanou celé společnosti, tedy i mimo disidentské struktury: „Často je slyšet otázku, co dělat. Je to otázka po tom, co konkrétního, účinného a reálného může prostý občan dnes udělat pro zlepšení obecného stavu. Úkol přijmout vážně a zkusit vážně naplnit své občanství otevírá podle našeho mínění dost zcela konkrétních možností. Všichni můžeme hned zítra začít říkat pravdu. Nejen doma, ale i na pracovištích, při společenských setkáních, na nejrůznějších schůzích. A to ne jenom pravdu o běžném šlendriánu, který kolem sebe vidíme, ať už ve výrobě, obchodě či službách, ale i o jeho příčinách.“ Disent se tady poprvé obrací nikoliv jen na režim s upozorněním na jeho protiprávní jednání, nýbrž na občany s výzvou k aktivitě. A právě reakcí na tuto výzvu byla akce, která se odehrála 1. května v Olomouci na tehdejší Leninově třídě, dnešní třídě Svobody.

Prvomájový průvod se obvykle šikoval v území Tržnice a procházel Leninovou třídou

na Náměstí Hrdinů, kde stávala před budovou polikliniky (dnešní SPEA) tribuna, ze které průvod zdravili komunističtí funkcionáři, dobová městská a okresní elita. Kromě mávátek, prorežimních transparentů a občas i alegorických vozů a atmosféru dotvářela hudba a hlas „komentátora“, představujícího defilující zástupce podniků a organizací, zdůrazňujícího jejich úspěchy a vykřikujícího dobová hesla. A do této atmosféry na chodníku před nedalekou provozovnou Mototechny rozvinuli dva chartisté, Tomáš Hradílek a Rudolf Bereza, dlouhý transparent s nápisem: „Charta 77 vybízí k občanské kuráži“. Bezpečnostním složkám trvalo přibližně půl hodiny, než byly schopny aktivistům transparent vytrhnout a oba zadržet. První zásah hlídek Veřejné bezpečnosti se ukázal jako bezzubý a proto museli nakonec zasáhnout daleko razantnější příslušníci Státní bezpečnosti. Zdálnivě marginální a kratinká akce měla zásadní symbolický význam. Jméno Charty 77 se poprvé objevilo ve veřejném prostoru na ústřední režimní akci, do této doby bylo hlavní starostí pořadatelů prvního máje v Olomouci zabránit zadržením legendárnímu bezdomovci Leopoldu Čudovi, řečenému Donát Izrael, aby ironizoval první máj svou přítomností s neměně legendárním vyzdobeným bicyklem.

Tomáš Hradílek, absolvent Vysoké školy zemědělské, se po epizodním členství v KSČ kolem roku 1968 zapojil po invazi vojsk Varšavské smlouvy do protirežimních aktivit, podepsal Chartu 77 a byl jedním z jejich neaktivnějších signatářů na severní Moravě. Spolupracoval na formulaci dokumentu Slovo ke spoluobčanům, vyzval otevřeným dopisem k abdikaci prezidenta Husáka a podal trestní oznámení za vlastizrady na režimního šéfidologa Vasilu Bilaka. Později patřil k zakladatelům Hnutí za občanskou svobodu a Společnosti přátel USA, v roce 1989 byl mluvčím Charty 77. Za olomoucké sametové revoluce sehrál zásadní iniciační roli jeho charismatické vystoupení na demonstraci u sloupu Nejsvětější Trojice. Po revoluci byl kooptován do Federálního shromáždění, v roce 1990 byl krátce ministrem vnitra. Později politiku opustil, ale pravidelně se k jejímu vývoji vyjadřuje. Rudolf Bereza byl civilním povoláním řidičem autobusu,

Dobová fotografie - transparent chartistů na prvomájovém průvodu v roce 1987 foto archiv HV

i pro něj však rok 1968 znamenal životní přelom. Po podpisu Charty byl opakovaně zatčen, vyslýchán a sledován. Berezovy aktivity byly symbolem toho, že proti režimu nevystupují jen intelektuálové, nýbrž i lidé z profese považovaných režimem za „dělnické“. Po revoluci byl poslancem České národní rady a působil také jako ředitel olomoucké městské policie. Rudolf Bereza podlehl těžké nemoci v roce 2014.

Ohlasy zdánlivě epizodní olomoucké události daleko překonaly lokální význam, mluvilo se o ní po celé republice

v zahraničním rozhlase. Režim byl jí totiž zasažen na komoru, poprvé se někdo odvážil „znesvětit“ jeden z hlavních komunistických rituálů. Událost byla navíc náhodně fotograficky zdokumentována. Záznam na kameru pořizovaný disidentem Michalem Mrtvým byl Stb zabaven, neplánovaně vzniklá fotografie se ale později objevila i v roce 1988 v obnovených ilegálních Lidových novinách. Všechny pozdější akce, velké protirežimní demonstrace z let 1988 a 1989 byly samozřejmě daleko masovější, teprve v těchto letech navíc vznikají i iniciativy jako Hnutí za občanskou

svobodu, Demokratická iniciativa, objevují se první pokusy o alternativní politický program a konkrétní politické požadavky vůči režimu. Olomoucká akce Hradilka a Berezovy byla však onou symbolickou první vlaštvou tohoto procesu. Po desítkách let se podařilo na základě mediální výzvy ztotožnit i autora slavné fotografie, která antikomunistický happening obou disidentů zdokumentovala. Byl jím voják Lubo Bechný ze Slovenska, který tehdy sloužil v olomouckých Sochorových kasárnách. I díky němu máme na tuto událost dodnes dokumentární vzpomínku.

INZERCE

Rudolf Bereza a Tomáš Hradílek foto moderní-dejiny.cz

3NÁCTÁ

HOLEŠOVSKÁ REGATA

20.-21.
ČERVNA
2025

ZAHRADY
ZÁMKU
HOLEŠOV

EWA FARNA XINDL
TŘI SESTRY PRAŽSKÝ VÝBĚR

MICHAL HRŮZA
WOHNOUT
ADAM MIŠÍK

AC/CZ (AC/DC REVIVAL) KOVOZOO PŘEHLEDKA PLAVIDEL 7 PÁDŮ HONZY DĚDKA
... A DALŠÍ PŘEJEZD LÁVKY

VÝHODNÁ CENA JEN DO KONCE KVĚTNA!

Hlavní partner

Partner

Partner

Partner

Partner

Partner

Partner

Partner

Sudoku pro chytré hlavy

Sudoku pro Hanácký Večerník poskytuje

sudokuonline.cz - první český Sudoku server

9	2			7	3
8	4		3	6	5
	5				4
	3		4	1	5
	9		8	6	2
7					4
2			9	1	6
	7		8		3
5	6		4	2	1

#1 PRO ZAČÁTEČNÍKY

	9	3	4	5			7
		5			2		
1	7	4	9	3		8	
		1	8	7		6	
	6		2		7	9	
			9	3	2		1
	3			1	4	5	2
	4	6		2	1	8	
7					9		

#2 PRO ZAČÁTEČNÍKY

			7	5			4
9	7		1				2
				2			1
3	1	9				8	
	9			1	4	5	
5			8				
4				9	5	7	
1		4	6				

#3 PRO MÍRNĚ POKROČILÉ

5				1			3
4	7	2		3			
	1	7	5				8
7	5			1			3
	9			2			7
							1
1			9	2			4
3			5	6	2		7

#4 PRO MÍRNĚ POKROČILÉ

9	6	2	1	5	4	7	8	3
8	1	4	7	3	9	6	2	5
3	5	7	6	2	8	1	4	9
6	3	8	4	7	1	9	5	2
4	9	5	8	6	2	3	1	7
7	2	1	5	9	3	8	6	4
2	4	3	9	1	6	5	7	8
1	7	9	2	8	5	4	3	6
5	8	6	3	4	7	2	9	1

ŘEŠENÍ #1

ŘEŠENÍ #2

6	2	1	7	9	5	8	3	4
9	7	4	1	3	8	5	6	2
8	5	3	6	2	4	9	7	1
3	1	5	9	4	2	7	8	6
7	4	8	5	6	3	1	2	9
2	9	6	8	7	1	3	4	5
5	6	9	2	8	7	4	1	3
4	8	2	3	1	9	6	5	7
1	3	7	4	5	6	2	9	8

ŘEŠENÍ #3

ŘEŠENÍ #4

Recenze: silný příběh outsiderky, který nenechá nikoho chladným

Michaela Mitáčková

Oceňovaný český film Američanka, inspirovaný stejnojmenným divadelním projektem herečky a autorky Erikky Stárkové a režiséra Viktora Tauše, přináší silné sociální drama o dívce, která se narodila do nespravedlnosti. A přesto všechno se rozhodla neztratit svou lidskost. Snímek, který vznikl v průběhu několika let, poutá nejen netradiční formou a především výrazným vizuálem, ale také syrovou upřímností a emotivní výpovědí o dětech, které systém odsunul na okraj společnosti.

Hlavní postavu Emy, která vyrůstá v dětském domově a později v pastáku, ztvárňuje hned několik hereček v různých obdobích jejího života. Nejvýraznější výkon podává Eliška Křenková, která dokázala skvěle zachytit vnitřní rozpor hlavní hrdinky - její vzdor, citlivost i touhu po svobodě. Režie Viktora Tauše kombinuje realistické prostředí s poetickými až snovými pasážemi, čímž dává

filmu specifickou atmosféru a zcela osobité tempo.

Dovolím si zmínit, že mi některé části filmu chvílemi připomínají tvorbu Stanleyho Kubricka, který byl vždy posedlý kompozicí, symetrií a vizuálním vyprávěním. Viktor Tauš se totiž ve snímku výrazně opírá o obraz a často upřednostňuje silné vizuální vyjádření před dialogem. Paralelu například s Kubrickovým Mechanickým pomerančem lze vidět i v přístupu k některým postavám. Kubrick měl totiž slabost pro postavy, které se snaží přežít v systému větším než oni sami a ten je pak často drtí. Rovněž v tomto přístupu Američanka rezonuje - i zde je jedinec, který se vymyká, vzdoruje a snaží se zachovat si lidskost v nelidských podmínkách.

Američanka není rozhodně jednoduchým a oddechovým filmem na sobotní večer. Nehraje na diváckou libivost, nespěchá a často spíš naznačuje, než aby doslovně vysvětlovala. O to silnější ale zůstává její poselství - že

i mezi rozbitými stěnami a zkaženým systémem může vyrůst čistý člověk. Zvukový design, minimalistická hudba i práce s tichem umocňují pocit izolace a vnitřního světa hlavní hrdinky.

Tento film není jen umělecký počin, ale i společenský apel. Ame-

rikánka otevírá důležitá témata - opomíjené děti, selhávání institucí, hledání identity - a dělá to s opravdovostí, která zasahuje hluboko pod povrch. Přestože film občas působí až příliš stylizovaně a může být pro některé diváky náročný na sledování, svou autenticitu a sílu neztrácí. ■

Foto: ČSFD

VAŘÍME S VEČERNÍKEM

RECEPT NA KUŘECÍ MASOVÉ KULIČKY V RAJČATOVÉ OMÁČCE

Masové kuličky většinou připravujeme z hovězího nebo vepřového masa, ale když zkusíte použít mleté kuřecí, nebudete zklamáni! Ve spojení s rajčatovou omáčkou si opravdu pochutnáte. Schválně vyzkousejte, je to rychlé a jednoduché.

CO BUDETE POTŘEBOVAT

- 800 g kuřecí mleté
 - sůl a pepř
 - 1 pl mletá pálivá paprika
 - 2 ks lahůdková cibulka
 - 1 ks snítka listová petržel
 - 100 g kukuričná strouhanka
 - 2 ks vejce „M“
 - rostlinný olej ve spreji
- OMÁČKA**
- 50 ml extra panenský olivový olej
 - 3 ks stroužky česneku
 - 1 ks cibule
 - 75 ml suché bílé víno
 - 400 g krájenáh rajčata
 - sůl a pepř

POSTUP

Maso ochutíme solí, pepřem, mletou paprikou, nejmenno nakrájenou zelenou částí lahůdkové cibulky a petržele. Poté doplníme vejcem, strouhankou a důkladně promícháme. Ze směsi připravujeme kuličky velikosti pingpongového míčku a během modelování si namáčíme ruce ve studené vodě. Horkovzdušnou fritézu nastavíme na 180 °C a košík lehce vystříkáme olejem ve spreji a masové kuličky pečeme 15 minut. Můžeme použít i horkovzdušnou troubu. Při postupu na omáčku orestujeme cibuli a česnek nakrájený na plátky. Promícháme, podlijeme bílým vínem a necháme svařit. Přidáme sekaná rajčata, osolíme, opepříme a povaříme na mírném ohni 10 minut. Rajčatovou omáčku servírujeme do hlubšího talíře, přidáme masové kuličky, bazalkové pesto a dozdobíme nastrohaným sýrem a jarní cibulkou. Dobrou chuť! ■

INZERCE

Bowland
nejmodernější bowling na Moravě
v Galerii Šantovka
www.bowland-center.cz

HOROSKOP 14.-28. 5. 2025

Beran

Využijte příležitosti, které přijdou nečekaně. V lásce pozor na unáhlená slova. Energie máte víc než dost, jen ji nasměrujte.

Býk

Pracovní úspěchy vás mile překvapí. V lásce buďte otevření kompromisům a komunikaci. Finančně raději držte rozpočet.

Blíženci

Vaše společenská vám otevře nové dveře. V rodině může vzniknout napětí, řešte jej s klidem. Čeká vás inspirativní zážitek.

Rak

Pozor na přetížení, potřebujete víc klidu. Vztahy s blízkými se prohloubí nasloucháním. Koncem období přijde dobrá zpráva.

Lev

Na obzoru jsou výzvy, které prověří sebedůvěru. V lásce přijde vašen i nutný rozhovor. Nezanedbávejte zdraví.

Panna

Detaily vám pomohou dotáhnout projekty. V partnerském životě oceníte stabilitu. Přemýšlejte nad investicemi.

Váhy

Čeká vás příznivé období společenských aktivit. Neodkládejte rozhodnutí ovlivňující budoucnost. Dopřejte si odměnu.

Štír

V práci se vám podaří prosadit nové nápady. V lásce dávejte pozor na žárlivost. Čekejte nečekané setkání.

Střelec

Výlet láká, ale nezapomeňte na povinnosti. Vztahy rozkvétají upřímností. Na konci období přijde radostná novinka.

Kozoroh

Držte se pevně svých plánů, přinesou výsledky. V lásce vás čeká stabilita a jistota. Odpočinek vám udělá dobře.

Vodnář

Nové nápady přicházejí ve správný čas. Vztahy vyžadují více pozornosti a trpělivosti. Nebojte se menší změny.

Ryby

Intuice vám napoví, komu věřit a komu nikoliv. V lásce se vyplatí udělat první krok. Dopřejte si čas na tiché zamyšlení.

Paulus CATERING

Nezapomenutelný firemní večírek?
S Paulus Catering
www.paulus-catering.cz

Breite je v Klubu legend, odehrál 300 zápasů

Petr Pelíšek

Kapitán SK Sigma Olomouc Radim Breite nastoupil v sobotu v Jablonci do svého 300. zápasu v české nejvyšší soutěži. Vstoupil tak do ligového Klubu legend, který sdružuje všechny hráče, kteří na tuto metu v samostatné české lize dosáhli. V elitní společnosti je nyní 77 fotbalistů. Breite nasbíral tři stovky startů v dresu tří klubů. V Teplicích 17, v Liberci přidal další 117, v Olomouci 166. Nastřílel ve 300 utkáních 16 gólů a přidal 17 asistencí. „Moc si toho vážím. Když si vzpomenu, že v pětadvaceti jsem byl na ubytovně ve Varnsdorfu... Je to pro mě čest, že můžu patřit do takové společnosti. Sám si jako legenda nepřipadám a po spoluhráčích určitě nebudu vyžadovat, aby mi tak říkali,“ řekl Breite pro klubový web.

Zápas číslo 300 je obrovské číslo. Co na to říkáte?

Je to meta, o které se mi asi ani nesnilo. Asi by mě to nenapadlo, že na ni někdy můžu dosáhnout, a moc mě to těší. Až letos v zimě, když jsem zjistil, že už mi zbývá jen pár zápasů. To už jsem o tom párkrát mluvil i v kabině, což by kluci potvrdili. Tato sezona je moje desátá, kdy jsem pravidelně začal hrát ligu. Mám jich tedy psaných jedenáct, ale to je i s tím úplně prvním startem, který jsem dostal ještě v devatenácti letech v Teplicích.

Dojímá vás taková událost?

Když si vzpomenu, jak jsem byl pět let ve Varnsdorfu na ubytovně, je to hezké. V Teplicích jsem dostal první start v devatenácti, ale pak jsem taky byl v České Lípě, v Čáslavi, ve Varnsdorfu. Byla to dlouhá cesta.

Jak si pamatujete na první start v lize?

Možná by k němu nedošlo, kdyby nebylo trochu náhody. Trenér Plíšek mě tehdy vzal s sebou na zápas do Českých Budějovic na lavičku, ale vůbec se nepočítalo s tím, že bych měl nastoupit. Byl tam ale Blažej Vaščák, Slovák. Byl trochu impulzivní, zkrátka svůj a o polovinu tam měl nějaké průpovídky. Trenér se nakonec rozhodl, že ho vyřadí a nasadí do zápasu mě. Možná, kdyby tam byl tehdy někdo jiný než Blažej, tak jsem se tam ani nedostal.

V Liberci jste odehrál 117 zápasů. Nejvíc jich ale máte za Olomouc.

Když jsem přicházel, rozhodně bych to nečekal. Odchod z Liberce byl trochu divoký, ale já jsem tehdy musel odejít. Bylo mi třicet, pod trenérem Hoftychem bych asi nehrával a já jsem prostě chtěl hrát. Dneska, když se potkáme, tak jsme v pohodě, ale tehdy jsem byl za nabídku z Olomouce moc rád. Asi můžu říct, že jsem to tenkrát bral tak, že si od-

bydu smlouvu a půjdu zase dál. Nepočítal bych, že z toho vznikne to, co z toho nakonec vzniklo.

Už jste tady na Hané pevně zakorenili? Byť tedy hanácky nemluvíte.

To asi už ani nebudu. Ale třeba dcera mluví. Teď to momentálně vypadá, že tady zůstaneme i dál. Jsme o tom přesvědčeni. Bylo by pro mě asi hezké ukončit tady kariéru. Ale to říkám s tím, že jednou, v budoucnu. Určitě ne teď a ani příští rok.

Přítom vaše začátky v Sigmě taky nebyly snadné, ale jako byste to měl trochu v povaze, překonávat překážky.

Přišel jsem a prakticky hned začal covid. Strašně komplikovaná doba pro všechny. A to neberu zdaleka jenom pro sportovce. Kolik muselo zavřít hospod, kolik na to doplatilo firem, kolik lidí bohužel o někoho blízkého přišlo.

A prožíval jste to na úplně neznámém místě.

Já paradoxně nějak cítím, že i ten covid vlastně nějak způsobil, že jsem tady tak dlouho. Nemám pro to žádný nějaký konkrétní důvod, ale prostě to nějak cítím. Je to zvláštní, nevím proč, ale jako bych tady díky tomu strávil prostě daleko víc sezon.

Díky covidu jste si zapsal i reprezentační start.

No, je to tak. Tady je vidět, že všechno zlé je pro něco dobré. Kromě toho, že to bylo díky covidu, tak jsem měl i štěstí v tom, že jsem byl z Olomouce, protože tehdy se řešili hlavně hráči z Moravy, kteří mohli okamžitě přijet.

Jak na to vzpomínáte?

Vzpomínám si hlavně na to, že byla nějaká pravidla, že bychom se neměli moc mezi sebou potkat, aspoň než budou hotové testy. Ale nás tam bylo asi devět hráčů, kteří jsme se dřív potkali v Liberci, takže než nám to řekli, tak už jsme byli dávno na pokoji. Naštěstí to dopadlo s těmi testy dobře.

Jak moc se liší Radim Breite, který nastupoval do prvního zápasu v lize, a ten, co šel do zápasu číslo 300?

Když jste mladý, tak si myslíte, že v pohodě tu ligu můžete hrát. Ale dneska, když vidím mladé, tak mě napadne kolikrát myšlenka: Tak jestli jsem takhle tehdy vypadal i já, když jsem si myslel, jak na to mám, tak to jsem na to tehdy ani omylem neměl. To už asi nikdy nezjistím. Hodně se změnila doba. Týmy tehdy obecně byly starší, věkový průměr byl vyšší. Dnes se sází z logických důvodů mnohem víc na mladší hráče. Je to větší byznys. Možná i proto mi třeba trvalo, že jsem se prosadil až později. ■

Kapitán SK Sigma Olomouc Radim Breite se zařadil mezi legendy české nejvyšší fotbalové soutěže. Foto: sigmafotbal.cz

Fotbalisté SK Sigma v Jablonci nestačili

Fotbalisté SK Sigma Olomouc v Jablonci vysoko prohráli. Foto: sigmafotbal.cz

Petr Pelíšek

Anglický týden se střeďečním vloženým finále MOL Cupu nezahájili fotbalisté SK Sigma Olomouc povedeně. V Jablonci schytali čtyři branky.

„Domáci vyhráli naprosto zaslouženě. Byli kombinačně silní. Byli aktivnější a dostali nás svojí hrou pod tlak. Měli jsme představu, že v rámci dvou zápasů, které nás teď čekají, tak že dojde k rotaci hráčů. Ale představa ohledně našeho výkonu byla lepší. Rozhodně jsme nechtěli dostat tolik branek. Měli jsme být odváznější, lacinno jsme ztráceli míče. Přestože v prvním poločase Jablonec neměl tolik příležitostí, vyznělo skóre jasně pro něj. Tahali jsme za kratší konec po celý zá-

pas,“ řekl Tomáš Janotka, trenér SK Sigma.

Hanáci jsou od začátku nadstavby bez reálné možnosti posunout se z šesté příčky výš. „Záleží vždycky, jak tabulka dopadne po třicátém kole. Někdy to může být tak vyrovnané, že každý souboj bude rozhodovat o tom, kdo koho přeskočí, kdo získá titul a kdo si zahraje jaký pohár. Letos to vyšlo tak, že my třeba máme manko veliké směrem k dalším týmům. Pořád je to ale prvotní zápas, tak k tomu přistupujeme. Museli jsme však zohlednit finále poháru. Jablonec ale třeba ukázal, že udělal tři výhry a vrátil se do hry. Od druhého po páté místo je o co hrát. Jestli má nadstavba smysl, od toho já nejsem, abych to rozhodoval,“ podotkl Janotka. ■

FK Jablonec - Sigma Olomouc
4:0 (2:0)

Branky: 9. Cedidla, 44. Nebyla, 52. Polidar, 74. Puškáč.
Rozhodčí: Vokoun - Hurych, Beneš. ŽK: Holý - Mikulěnka, Chvátal.
Diváci: 2 295.

Jablonec: Hanuš - Martinec, Tekijaški, Cedidla - Čanturišvili (74. Puškáč), Beran (63. Holý), Nebyla (79. Mankanjuola), Polidar - Alégue (63. Kanakimana), Ševčík - Jawo (63. Chramosta).
Trenér: Luboš Kozel.

SK Sigma: Stoppen - Hadaš (62. Dolžnikov), Vraštil, Elbel, Slaviček - Breite (46. Langer), Sylla - Chvátal, Fiala (73. Růsek), Šip (80. Navrátil) - Mikulěnka (46. Dele).
Trenér: Tomáš Janotka.

Sigma B prohrála s Táborskem a sestupuje

Běčko SK Sigma Olomouc spadlo do třetí ligy. Foto: sigmafotbal.cz

Petr Pelíšek

Ve 28. kole Chance Národní Ligy prohrálo běčko SK Sigma Olomouc doma na Andrově stadionu s Táborskem 0:3. Dvě kola před koncem soutěže je tedy již jasné, že po třech sezonách opouští druhou nejvyšší fotbalovou soutěž.

Táborsko se dostalo do vedení po čtvrté části hry. Po rohovém kopu poslal míč do brány Patrik Voleský, odchovanec Sigmy. Ve druhé půlce si hosté náskok hlídali a poměrně hladce si došli pro výhru. Olomoučtí inkasovali ještě dvakrát.

„Rozjedeme utkání tím, že znovu inkasujeme z rohového kopu. Ani gólman, ani hráči, kteří jsou v zónové obraně, nejdou do souboje. Dostali jsme laciný gól a prohrávali jsme. Poté to směrem do ofenzivy celkem fungovalo, ale dopředu jsme si toho vytvořili málo. Nebyli jsme důrazní a důslední, abychom si vytvořili nějakou šanci. Druhý poločas jsme po chybě inkasovali na 0:2, z penalty jsme poté dostali třetí gól. Bohužel. Je jasné, že jdeme definitivně do MSFL, nezbývá nám, než zbytek sezony se ctí dohrát,“ řekl Roman West, trenér SK Sigma B. ■

SK Sigma Olomouc B - Táborsko 0:3 (0:1)

INZERCE

4. KOLO

NEDĚLE

18. 5. / 17:00

Chance LIGA FINÁLE

PARTNER UTKÁNÍ

BERGASTO environment

Sledujte zpravodajství na sociálních sítích.

ZOOLOMOUC

**OTEVŘENO DENNĚ
PO CELÝ ROK**

OTEVÍRACÍ DOBA POKLADEN

LEDEN - ÚNOR	9.00 - 16.00
BŘEZEN	9.00 - 17.00
DUBEN - SRPEN	9.00 - 18.00
ZÁŘÍ	9.00 - 17.00
ŘÍJEN - PROSINEC	9.00 - 16.00

ZOO JE NUTNĚ OPUSTIT DO 2 HODIN PO UZAVŘENÍ POKLADEN.

WWW.ZOO-OLOMOUC.CZ

17

VSTUP
ZDARMA

KVĚTEN

11.00-20.00

**LOBSTER
FOOD
FEST** vol. IV

**FORT
XX
KŘELOV**

**DĚTSKÁ ZÓNA
& HUDEBNÍ
PROGRAM**

LOBSTER | LONG STORY SHORT | ASADO GRILL

DOS AMIGOS | FRANČESKO FOODTRUCK | CAKIR'S BURGER | SIRUPÁRNA | LOBSTER BISTRO
MASO V HOUSCE | ICEBIKE UNICORN | TASTY FRIESOPENWINE | PIVOVAR TWINBERG
TRUBIČKA OD SVATÉHO KOPEČKA | THE KEEP COCKTAIL BAR | CAFÉ GAPE

www.lobster-fest.cz